

УДК 378:373.3.091.12.011.3–051]:004(410) (043.5)
DOI: 10.24144/2524-0609.2022.50.52-55

Гарапко Віталія Іванівна

кандидат педагогічних наук

доцент кафедри англійської мови, літератури та методик навчання

Мукачівський державний університет, м.Мукачеве, Україна

v.garapko@gmail.com

<http://orcid.org/0000-0001-7171-8448>

Молнар Габріела Дезидерівна

студентка 1 курсу СО «Магістр», СО (МЛ)

кафедри англійської мови, літератури та методик навчання

Мукачівський державний університет, м.Мукачеве, Україна

РОЛЬ ГРУПОВОЇ РОБОТИ У НАВЧАННІ ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ СТАРШОКЛАСНИКІВ

***Анотація.** Актуальність статті полягає у вивченні ефективності групової роботи у навчанні писемного мовлення англійською мовою старшокласників. Автори розглядають яким чином групова робота може допомогти покращити навички писемного мовлення англійською мовою, зокрема есе. Основна мета дослідження – з'ясувати ефективність застосування групової роботи у навчанні писемного мовлення англійською мовою. Основою стали такі теоретичні методи: аналітичний та описовий методи опрацювання теоретичних і критичних джерел та ресурсів, дедуктивний та статистичні методи для аналізу експериментальної частини дослідження. Завданнями дослідження є опис результатів впровадження групової роботи для покращення навичок писемного мовлення, порівняння результатів розвитку навичок писемного мовлення порівняно з учнями, які використовують традиційну (на основі навчальної програми та підручників) методику навчання писемного мовлення англійської мови. Також було встановлено вплив методу групової роботи під час навчання писемного мовлення на ставлення та сприйняття учнями такого виду ініціативного мовлення. Результати дослідження показали, що групова робота сприяє генеруванню ідей та розвитку зміни ставлення до письмового мовлення англійською мовою. Результати показали, що групова робота є стратегічним інструментом, який допомагає учням ефективно оволодіти навичками писемного мовлення на уроках англійської мови і відповідає висновкам інших науковців, згаданих в огляді літератури.*

***Ключові слова:** писемне мовлення англійською мовою, написання есе, групова робота, соціальна взаємодія, старшокласники.*

Вступ. На думку зарубіжних учених [5], писемне мовлення як форма мислення є основоположним для академічної успішності учнів.

K.Hyland [7] стверджує, що вміння аргументувати і синтезувати ідеї для написання правильного англійського речення є стомлюючою роботою для учнів.

J.C.Richards [8] зазначає, що вміння писати як рідною, так й іноземною мовою є одним із найскладніших завдань для учнів та студентів, і не багато хто може повністю опанувати ним.

Крім того, писемне мовлення — це специфічний код мовленнєвої діяльності, кодування інформації з урахуванням графічного способу зв'язку [1, с.206]. Це продуктивний процес навчання, в якому необхідні ідеї та дані збираються перед завершенням тексту.

Інші вчені визначають, що під час групової роботи учні пишуть есе в парах або групах [6, с.256]. Кожен член групи вносить свій внесок на кожному етапі процесу написання. Це означає, що в парах або групах учні створять кращий твір, ніж коли вони працюють поодиноці. Якість кінцевого продукту буде покращено завдяки об'єднанню зусиль і сильних сторін усіх учнів у групі завдяки стратегії групового навчання писемного мовлення.

Чинна шкільна програма підкреслює, що письмо є метою і важливим засобом навчання іноземної мови [1, с.209; 3].

Актуальність статті полягає у вивченні ефективності групової роботи у навчанні писемного мовлення англійською мовою старшокласників. Автори розглядають яким чином групова робота може допомогти покращити навички писемного мовлення англійською мовою, зокрема есе.

Мета дослідження – з'ясувати ефективність за-

стосування групової роботи у навчанні писемного мовлення англійською мовою старшокласниками.

Застосовані **методи дослідження:** аналітичний та описовий методи опрацювання теоретичних і критичних джерел та ресурсів, дедуктивний та статистичні методи для аналізу експериментальної частини дослідження.

Виклад основного матеріалу. За словами індонезійської вченої, опитування старшокласників, а також її власний досвід викладання показують, що учні відчувають труднощі у процесі навчання писемного мовлення іноземною мовою, коли справа доходить до написання ділової кореспонденції [4]. Спільне виконання завдань визначається теорією соціального конструктивізму, тому письмове мовлення вважається соціальним актом [9]. Людина розвивається через соціальну діяльність, тому мовний розвиток дітей розвивається через соціальну взаємодію [3]. Під час виконання завдання в групах відбувається взаємодія між вчителями та учнями та між однолітками. Л.С.Виготський стверджував, що «соціальна взаємодія передуює розвитку; свідомість і пізнання є кінцевим продуктом соціалізації та соціальної поведінки» [3]. Основа групової роботи у навчанні писемного мовлення побудована на уявленні Л.С.Виготського про необхідність співпрацювати з іншими, вносячи ідеї для якісного навчання та зростання [3].

Соціальна взаємодія, як основа когнітивного розвитку в соціокультурній теорії, лежить в основі цієї статті. Основне наше переконання полягає в тому, що когнітивне зростання кожної дитини є результатом соціальної взаємодії. Ця теорія відіграє важливу роль у впливі на практику навчання письмового мовлення у класі [3].

J. Williams [9] заявив, що результати проведених ним досліджень показали, що за допомогою активації навчання письмового мовлення через групову роботу учні можуть отримати вигоду від співпраці, яка є важливим фактором покращення різних компонентів письмового, включаючи точність висловлювання граматичну та структурну відповідність.

Наше дослідження проведено серед учнів 10 класу школи № 20 м. Мукачеве. Основна мета полягає

в тому, щоб дослідити, наскільки ефективно груповою роботою сприяє навчання письмового мовлення англійською мовою, зокрема у написанні есе. Використано кількісний підхід при зборі даних. Дослідження проводилося з використанням двох груп учнів 10-их класів; експериментальна група, яка навчалася за методом групової роботи, та контрольна група, яка навчалася за традиційним методом навчання. Структура експерименту показана на рис. 1.

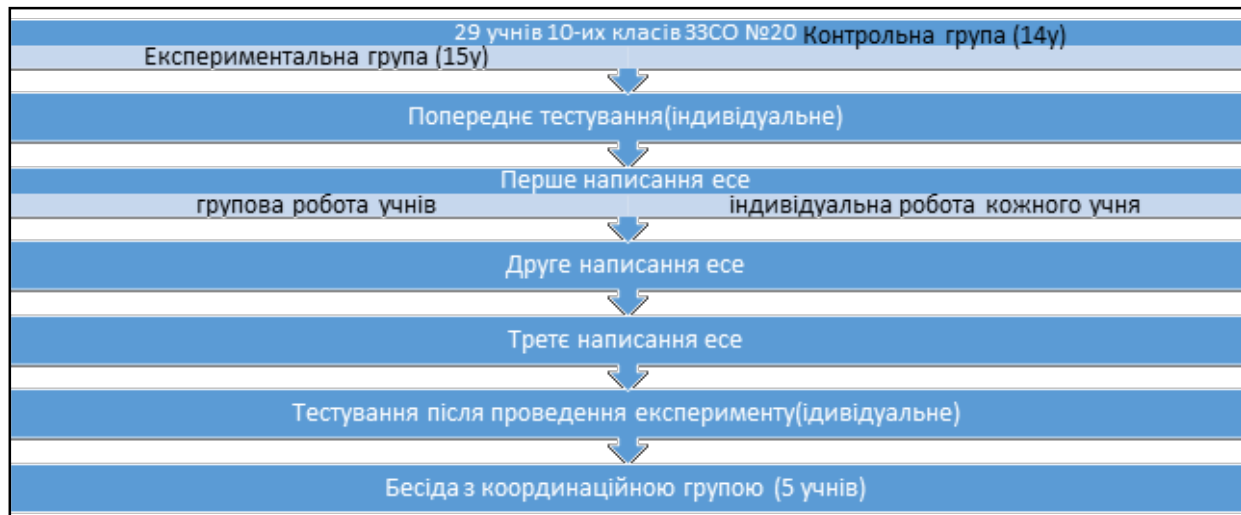

Рис. 1. Структура експерименту

За результатами попереднього опитування усі 29 учнів мали середній рівень володіння навичками письмового мовлення англійською мовою. Учні рідко використовували англійську мову поза класом. Учасників повідомили, що вони будуть розділені на групи по п'ять осіб або працюватимуть окремо, а груповою роботою під час написання есе буде включена в уроки англійської мови.

Дослідження проводилося з використанням 5 наборів інструментів: попереднє тестування, тестування після проведення експерименту, анкетування, конспекти уроків й спостережень та бесіда. Конспекти уроків включали підготовлені плани уроків як для контрольної, так і для експериментальної групи.

Для отримання середніх балів були підраховані бали як до попереднього тесту, так і після нього. Ці бали були отримані після того, як учитель оцінив написані есе за схемою оцінювання відповідно до діючої системи оцінювання в ЗЗСО [2]. Незалежний статистичний t-критерій був застосований для перевірки різниці між середніми показниками в обох групах. Ці тести показують зміни, які пов'язані з введенням групової роботи. Для порівняння середніх показників обох груп також використовувався парний t-критерій.

Аналіз анкет дозволив побачити досвід учнів у використанні групової роботи під час написання есе англійською мовою. Відповіді учнів проаналізовано за допомогою дедуктивного підходу, щоб побачити, як вони ставляться до використання групової роботи при написанні есе.

Структурно робота в групах над ідеями під час всіх трьох етапів експерименту не відрізнялася. Кожен етап мав однакову схему. Члени експериментальної групи вносили ідеї, і ці ідеї швидко розвивалися або трансформувалися іншими учасниками групи використовуючи різні інтерактивні технології, такі як «Мозковий штурм», «Метод-ПРЕС», «Акваріум» тощо.

Згідно з результатами експерименту, як показано на рис. 2 і 3, студенти експериментальної групи показали більше покращень порівняно зі студентами контрольної групи. t-критерій парних вибірок було проведено для порівняння результатів у класі спільного письма для експериментальної групи. Була значуща різниця в балах за умовами попереднього тестування експериментальної групи ($M = 22,15$, $SD = 5,204$) і тестування після експерименту ($M = 31,15$, $SD = 8,074$); $t(19) = -10,411$, $p = 0,000$. Ці результати свідчать про те, що груповою роботою у навчанні письмового мовлення англійською мовою покращує вміння писати есе учнів-старшокласників. Було проведено t-тест парних вибірок для порівняння результатів традиційних письмових завдань для написання есе (з використанням встановлених програмних методів) балів контрольної групи. Не було суттєвої різниці в балах для контрольної групи до експерименту ($M = 21,70$, $SD = 6,036$) і після ($M = 22,3500$, $SD = 5,98485$) умов; $t(19) = -1,716$, $p = 0,103$.

Згідно з функцією сигнум Sig(2-Tailed), між цими двома даними результатами оцінювання немає великої різниці. Це означає, що після восьми тижнів учні контрольної групи покращили навичку письмового мовлення, зокрема есе, в незначній мірі.

У той же час, під час анкетування більшість учнів погодилися, що писати есе їм важко, а більшість респондентів виступали за групову роботу під час написання есе. За даними анкети, значна кількість учнів вважають, що груповою роботою під час навчання письмового мовлення англійською мовою допомогла зменшити їхню тривогу та стрес. Під час бесіди учні координаційної групи (5 учнів) також віддали перевагу груповій роботі під час практики письмового мовлення.

Висновки. Більшість учнів (дев'яносто відсотків) погодилися, що отримали велику допомогу від друзів під час групової роботи. Це підтвердило спостереження за роботою координаційної групи. Кож-

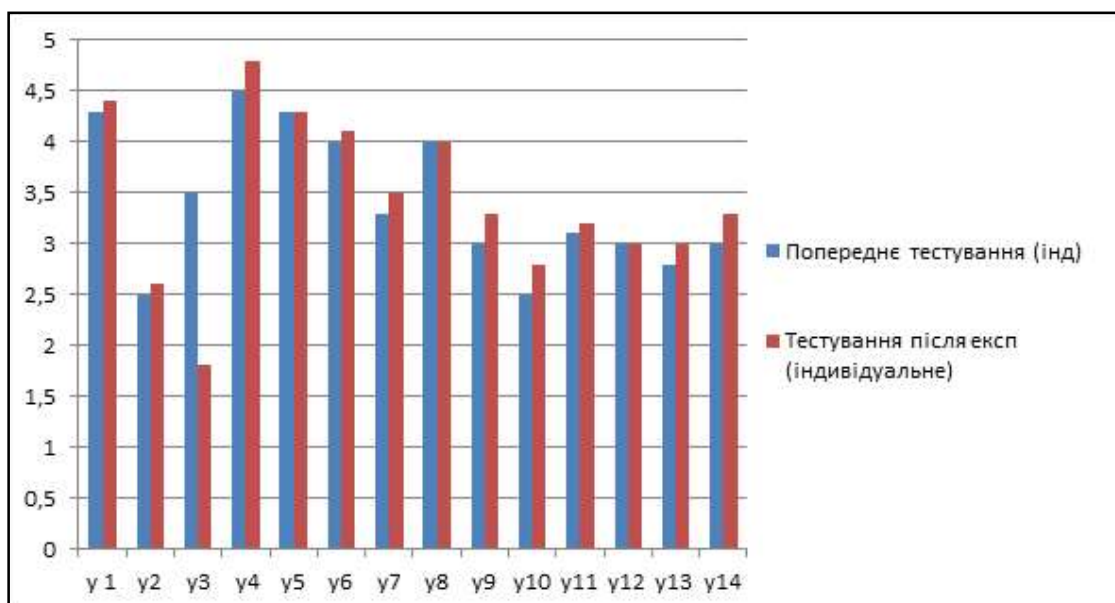

Рис 2. Оцінки до і після експерименту (контрольна група)

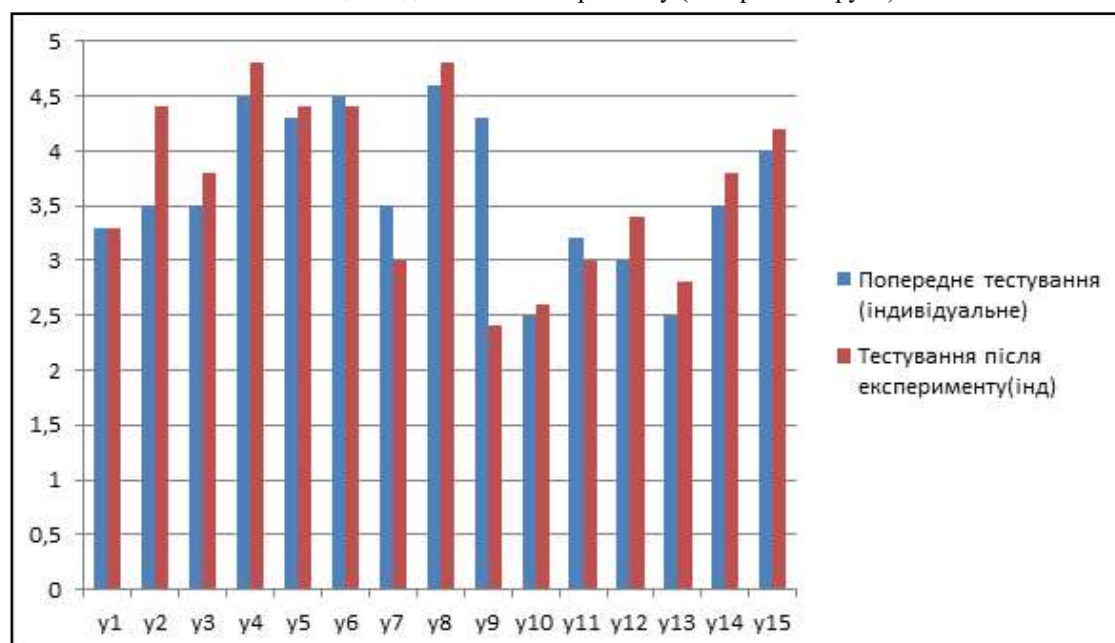

Рис. 3. Оцінки до і після експерименту (Експериментальна група)

ного разу, коли у когось із учасників виникали труднощі щодо викладу своєї думки англійською мовою, інші одразу надавали необхідну посильну допомогу. Близько вісімдесяти відсотків респондентів сказали, що вони краще усвідомлюють граматичні помилки, коли пишуть у групах. Більшість учасників погодилися, що легше генерувати ідеї, коли багато людей працюють над одним завданням. Спостереження над експериментальною групою показали, що одні учні пропонували прості ідеї, інші – надавали нових відтінків цим ідеям, а згодом, завдяки запитанням, додатним уточненням група генерувала дуже вдалі та чіткі ідеї. Виявлено, зокрема, що зворотній зв'язок з однолітками значно покращує якість бесіди та збільшує взаємодію учнів у процесі писемної практики.

Дані з анкетування та бесіди показали, що взаємодія під час групової роботи над писемним завданням, покращувала комунікативні навички учнів. Оскільки під час групових дискусій вчитель виконував роль спостерігача, учні не соромилися говорити англійською мовою. Це спостерігалось під час роз-

витку ідей та надання логічних уточнень у процесі писемної співпраці. Групова робота – це ідеальний спосіб змусити учнів думати. Коли діти знаходяться поруч із своїми однокласниками, працюючи разом, вони стикаються з процесами мислення своїх однолітків. Вони вчаться розуміти, як думають інші люди, і що їхній спосіб мислення – не єдиний шлях для дослідження навколишніх явищ. Спостерігаючи за роботою груп, було очевидно, що групова робота під час писемної практики заохочує до обміну інформацією та ідеями.

Оскільки групова робота під час навчання писемного мовлення англійською мовою є лише одним із багатьох підходів **перспективи подальших досліджень бачимо** у можливості проведення дослідження інших методів та технік навчання писемного мовлення англійською мовою. Окрім писемного мовлення, слід дослідити способи використання групової роботи для покращення викладання та вивчення англійської мови у ЗЗСО.

Список використаної літератури

1. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Підручник. Видання 2-е. випр. і перероб. Кол. аторів під кер. С.Ю.Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2002. 328 с.
2. Навчальні програми для 10-11 класів. МОН. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv> (дата звернення 27.03.2022)
3. Психологія людини: Л.С.Виготський та сучасна наука : зб. ст. / за ред. М.В.Папучі. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2018. Вип. 1. 127 с.
4. Dewi A. The Use of Picture Books in Teaching Literacy to Young Learners. S1 thesis, Universitas Pendidikan Indonesia. 2013. URL: <http://repository.upi.edu/4674/> (дата звернення 25.03.2022)
5. Arkoudis S., Tran L.T. International students in Australia: Read ten thousand volumes of books and walk ten thousand miles. *Asia Pacific Journal Education*. 2007. № 27 (2). P.157–169.
6. Barkley E.F., Cross K.P., Major C.H. *Collaborative Learning Techniques: A Handbook for College Faculty*. San Francisco. Jossey-Bass, 2005. 448 p.
7. Hyland K. Disciplinary interactions: Metadiscourse in L2 postgraduates writing. *Journal of Second Language Writing*. 2004. № 13 (2). P.133–151.
8. Richards J.C. Second language teacher education today. *RELC Journal*. 2008. Vol. 39. P.158–177.
9. Williams J. The potential role (s) of writing in second language development. *Journal of Second Language Writing*. 2012. № 21. P.321–331.

References

1. Nikolaieva, S.Yu. (Ed.). (2002). *Metodyka vykladannia inozemnykh mov u serednikh navchalnykh zakladakh* [Methodology of teaching foreign languages in general secondary establishments]. 2nd ed. Lenvit. [in Ukrainian]
2. Navchalni prohramy dlia 10-11 klasiv [Curriculums for 10th-11th grades]. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv> [in Ukrainian]
3. Papuchi, M.V. (Ed.). (2018). *Psykhoholohiia liudyny: L.S.Vyhotskyi ta suchasna nauka* [Psychology of human: L.S.Vyhotskyi and modern science]. *M.Hohol Nizhyn State University*, 1, 127. [in Ukrainian]
4. Dewi, A. (2013) *The Use of Picture Books in Teaching Literacy to Young Learners. S1 thesis, Universitas Pendidikan Indonesia*. URL: <http://repository.upi.edu/4674/>
5. Arkoudis, S., & Tran, L.T. (2007). International students in Australia: Read ten thousand volumes of books and walk ten thousand miles. *Asia Pacific Journal Education*, 27 (2), 157–169.
6. Barkley, E.F., Cross, K.P., & Major, C.H. (2005). *Collaborative Learning Techniques: A Handbook for College Faculty*. Jossey-Bass.
7. Hyland, K. (2004). Disciplinary interactions: Metadiscourse in L2 postgraduates writing. *Journal of Second Language Writing*, 13 (2), 133–151.
8. Richards, J.C (2008). Second language teacher education today. *RELC Journal*, 39, 158–177.
9. Williams, J. (2012). The potential role (s) of writing in second language development. *Journal of Second Language Writing*, 21, 321–331.

Стаття надійшла до редакції 28.03.2022 р.

Стаття прийнята до друку 02.04.2022 р.

Harapko Vitaliia

Candidate of Pedagogical Sciences
Associate Professor of English, Literature and Teaching Methods
Mukachevo, Mukachevo State University, Ukraine

Molnar Gabriela

Master Degree Student
Department of English Language, Literature and Teaching Methods
Mukachevo, Mukachevo State University, Ukraine

THE ROLE OF GROUP WORK IN TEACHING WRITTEN SPEECH IN ENGLISH FOR SENIOR STUDENTS

Abstract. The relevance of the article is to study the effectiveness of group work in teaching written speech in English to high school students. The authors consider how group work can help improve English writing skills, including essays. The main purpose of the study is to determine the effectiveness of group work in teaching written language in English. The objectives of the study are to describe the results of group work to improve written skills, compare the results of written skills compared with students who use traditional (based on the curriculum and textbooks) methods of teaching English written. The influence of the method of group work during the teaching of written speech on the attitude and perception of students of this type of foreign language speech was also established. The basis of group work in teaching written speech is based on the idea of well-known scholars about the need to collaborate with others, bringing ideas for quality learning and growth. Social interaction, as the basis of cognitive development in sociocultural theory, is the basis of this article. Our main belief is that the cognitive growth of each child is the result of social interaction. This theory plays an important role in influencing the practice of teaching writing fatigue in the classroom. Some scholars have stated that their research has shown that by activating written learning through group work, students can benefit from collaboration, which is an important factor in improving the various components of writing, including grammatical and structural accuracy. The results of the study showed that group work contributes to the generation of ideas and the development of changes in attitudes to written speech in English. The results showed that group work is a strategic tool that helps students effectively master writing skills in English lessons and is consistent with the findings of other scholars mentioned in the literature review.

Key words: written speech in English, essay writing, group work, social interaction, high school students.